

Duurzaamheidsinformatie van Stichting Pensioenfonds Cosun

Samenvatting

Geen duurzame beleggingsdoelstelling – artikel 8

Dit financiële product promoot ecologische of sociale kenmerken, maar heeft geen duurzame beleggingsdoelstelling.

Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Stichting Pensioenfonds Cosun (het “Fonds”) heeft binnen de brede context van maatschappelijk verantwoord beleggen (“MVB”/“ESG”) keuzes gemaakt welke onderwerpen prioriteit krijgen. Er is besloten de thema’s klimaat en goede gezondheid en welzijn, respectievelijk de ecologische en sociale kenmerken, specifieke aandacht te geven in de breedte van de beleggingen.

Het financiële product promoot **ecologische kenmerken** gerelateerd aan het tegengaan van klimaatverandering (mitigatie) en het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering (adaptatie) in lijn met het Akkoord van Parijs.

Het financiële product promoot **sociale kenmerken** gerelateerd aan een adequate levensstandaard en welzijn voor eindgebruikers en fatsoenlijk werk. Het Fonds beoogt in brede zin bij te dragen aan goede gezondheid en welzijn en wil dat kapitaal breder wordt ingezet om een positieve bijdrage te leveren op dit thema.

Daarnaast belegt het Fonds in ondernemingen die praktijken van een goed bestuur volgen.

Beleggingsstrategie

Het Fonds hanteert een langetermijnbeleggingsstrategie op basis van de doelstelling, de risicohouding en de beleggingsbeginselen. Deze beleggingsstrategie is vastgelegd in het strategische beleggingsbeleid.

Onderdeel van het strategische beleggingsbeleid is het ESG-beleid, waarin het Fonds de ESG-criteria beschrijft die in het kader van de MVB-strategie worden gepromoot en de instrumenten die het daarbij tot beschikking heeft. Deze instrumenten zijn 1) ESG-integratie en screening, 2) Uitsluiting, 3) Actief aandeelhouderschap en 4) Positieve selectie. Rekening houdend met onder andere rendement, risico, kosten worden deze in verschillende mate ingezet.

Aandeel beleggingen

Het Fonds wenst de beleggingsportefeuille aan te laten sluiten bij het ESG-beleid. De invulling en daarmee de integratie van de ecologische en sociale kenmerken zijn per beleggingscategorie bepaald.

Het Fonds herijkt periodiek (om de circa drie jaar) haar strategisch langetermijnbeleggingsbeleid met behulp van een zogenaamde ALM-studie. Hieruit volgt het gewenste rendements- en risicoprofiel van het Fonds, met inachtneming van duurzaamheidsrisico's. Het strategisch beleggingsbeleid dient vervolgens als uitgangspunt bij de vaststelling van het jaarlijkse beleggingsbeleid.

Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Het Fonds ziet door middel van de kwartaalrapportage van de fiduciair vermogensbeheerder en het jaarrapport MVB toe op de vooruitgang en realisatie van de ESG-doelstellingen, waaronder de ecologische en sociale kenmerken die het Fonds promoot.

Methodologieën

Het Fonds maakt gebruik van veel ESG-data waar meerdere methodologieën aan ten grondslag liggen. De belangrijkste methodologieën hebben betrekking op de het meten van duurzaamheidsfactoren en het duurzaamheidsprofiel van landen en bedrijven. Het duurzaamheidsprofiel van landen en bedrijven brengt het Fonds in kaart met ESG-ratings en indicatoren die inzicht geven in de duurzaamheidsrisico's en -prestaties van landen en bedrijven (bijv. de broeikasgasemissies). Daarnaast voert het Fonds via de fiduciair vermogensbeheerder een gestructureerde dialoog met de beleggingen waar noodzakelijk.

Databronnen en -verwerking

Voor de beoordeling van de duurzaamheidsaspecten maakt het Fonds gebruik van data afkomstig van externe dataleveranciers. Deze data wordt door de fiduciair vermogensbeheerder verzameld in meerdere systemen.

Methodologische en databeperkingen

Extern aangeleverde ESG-data zijn voortdurend in ontwikkeling en in zekere mate subjectief. Het Fonds is zich hiervan bewust en hanteert mede om deze reden meerdere databronnen en -leveranciers. Op deze manier blijft de afhankelijkheid en invloed beheerst en controle van toepassing. Om de gegevenskwaliteit te waarborgen, heeft het Fonds via de fiduciair vermogensbeheerder regelmatig contact met de externe dataleveranciers en ook vindt periodiek een evaluatie plaats, onder andere in de vorm van een selectietraject. In dit traject heeft datakwaliteit een belangrijke plek.

Due diligence

Het Fonds hanteert de volgende stappen met betrekking tot ESG due diligence: (1) identificeren, (2) voorkomen en mitigeren, (3) monitoren en (4) rapporteren. Het ESG-beleid van het Fonds - en de daaraan gekoppelde KPI's - zijn het uitgangspunt voor de ESG due diligence.

Engagementbeleid

Het Fonds gaat in gesprek met bedrijven waar (potentiële) negatieve impacts zijn geïdentificeerd. In de dialoog speelt ook de strategie, de financiële prestaties en risico's en de kapitaalstructuur van de desbetreffende onderneming een rol. De engagementactiviteiten van het Fonds zijn uitbesteed aan de fiduciair vermogensmanager en de externe vermogensbeheerders van het Fonds.

Aangewezen referentiebenchmark

Niet van toepassing.

1. Geen duurzame beleggingsdoelstelling

Dit financiële product promoot ecologische en sociale kenmerken, maar heeft niet als doel duurzaam te beleggen.

2. Ecologische of sociale kenmerken van het financiële product

Het Fonds voert een pensioenregeling uit waarbij onder andere ecologische en/of sociale kenmerken worden gepromoot in de zin van Verordening (EU) 2019/2088 (de "SFDR"). Er is geen specifieke duurzaamheidsindex aangewezen als referentiebenchmark voor het bereiken van de kenmerken.

Het financiële product promoot **ecologische kenmerken** gerelateerd aan het tegengaan van klimaatverandering (mitigatie) en het omgaan met de gevolgen van klimaatverandering (adaptatie) in lijn met het Akkoord van Parijs.

Het financiële product promoot **sociale kenmerken** gerelateerd aan een adequate levensstandaard en welzijn voor eindgebruikers en fatsoenlijk werk. Het Fonds beoogt in brede zin bij te dragen aan goede gezondheid en welzijn en wil dat kapitaal breder wordt ingezet om een positieve bijdrage te leveren op dit thema.

Daarnaast belegt het Fonds in ondernemingen die praktijken van een goed bestuur volgen.

3. Beleggingsstrategie

Het Fonds hanteert een langetermijnbeleggingsstrategie op basis van de doelstelling van de pensioenregeling, de risicohouding en de beleggingsbeginselen. Deze beleggingsstrategie is vastgelegd in het strategische beleggingsbeleid.

Het financiële product volgt het ESG-beleid zoals beschreven in het ESG-beleidsdocument ([zie ESG-beleid](#)). Dit ESG-beleid wordt geïmplementeerd in het investeringsproces van de strategie van het

financiële product over de volgende pijlers: 1) ESG-integratie en screening, 2) Uitsluiting, 3) Actief aandeelhouderschap, en 4) Positieve selectie. Rekening houdend met onder andere rendement, risico, kosten worden deze in verschillende mate ingezet.

ESG-integratie en screening - ESG-criteria worden gebruikt in het selectie- en monitoringsproces van de externe vermogenbeheerders en bij de evaluatie. Dit gebeurt in elke stap van het selectieproces van de vermogensbeheerder, van de zoekopdracht, initiële shortlisting tot de formele due diligence en reguliere monitoring en evaluatie. Het uitgangspunt is dat alle vermogensbeheerders een verantwoord beleggingsbeleid hebben en dit naleven, dat materiële (corporate) governance-, ecologische- of sociale risico's en kansen in het investeringsproces zijn geïntegreerd en dat engagement plaatsvindt met bedrijven waar zij ruimte voor verbetering zien.

Uitsluiting - het Fonds sluit bedrijven en landen uit die betrokken zijn bij activiteiten die op grond van het internationaal recht verboden zijn. Daarnaast sluit het Fonds bedrijven uit die controversiële wapens maken, onderhouden of verhandelen, alsmede bedrijven die het grootste gedeelte van hun omzet halen uit productie, toelevering, distributie en/of verkoop van tabak en tabak gerelateerde producten. Ook sluit het Fonds financiële instrumenten (staatsobligaties, staatsgegarandeerde leningen en beleggingen in staatsbedrijven) uit die worden uitgegeven door landen die zeer laag scoren op mensenrechten, democratie en/of milieubeleid.

Actief aandeelhouderschap - Het financiële product voert de **dialogo** met de *vermogensbeheerders* met als doel positieve verandering te bewerkstelligen op specifieke ESG-thema's. De **uitoefening van stemrecht** wordt gebruikt om aan te geven hoe de bedrijven in de portefeuilles met arbeids- en mensenrechten en ESG-kwesties omgaan;

Positieve selectie - Het financiële product wil niet alleen schade vermijden, maar belegt ook in bedrijven die bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) gerelateerd aan de door het financiële product gepromote ecologische en sociale kenmerken van het financiële product.

Praktijken van goed bestuur

Het Fonds belegt in ondernemingen die praktijken van een goed bestuur volgen. Het Fonds onderschrijft de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de UN Global Compact. Daarbij gebruikt het Fonds de OESO-richtlijnen voor institutionele beleggers als leidraad. Dit betekent dat het Fonds verwacht van de ondernemingen waarin het Fonds belegt dat zij conform internationale standaarden handelen en dit publiekelijk kenbaar maken. De beleggingsportefeuille wordt op eventuele schendingen gescreend. Voor deze screening maakt het Fonds gebruik van de screening op controversiële activiteiten (zogenaamde 'red flags') van dataleverancier MSCI ESG Research. Deze screening kijkt naar factoren die onder andere gerelateerd zijn aan controversies rondom managementstructuren, betrekkingen met werknemers, beloning van het betrokken personeel en naleving van de belastingwetgeving.

4. Aandeel beleggingen

Het Fonds streeft een gediversifieerde beleggingsportefeuille na, waarin diverse beleggingscategorieën en economische sectoren zijn vertegenwoordigd, en die aansluit bij het ESG-beleid. Er kan een focus liggen binnen sectoren op bedrijven met goede MSCI ESG Research ESG-ratings (zogenaamde 'best-in-class'). Per beleggingscategorie wordt de invulling van verantwoord beleggen bepaald, inclusief de integratie van de ecologische en sociale kenmerken. Dit is mede afhankelijk van de implementatiemogelijkheden.

Bij deze afweging wordt bepaald of belegd wordt in entiteiten via een directe blootstelling, een mandaat, of via een indirect blootstelling, een beleggingsfonds of andere beleggingsoplossing. In het geval dat belegd wordt via een beleggingsfonds of gebruik gemaakt wordt van een standaard indexstrategie in een eigen mandaat, toets het Fonds of de gepromote sociale en ecologische kenmerken van respectievelijk het beleggingsfonds van externe vermogensbeheerders en de standaard indexstrategie aan het ESG-beleid van het Fonds. Het is in een mandaat mogelijk af te wijken van de standaard indexstrategie. In het geval dat wordt belegd met een eigen beleggingsstrategie in een mandaat of beleggingsfonds of gebruikt gemaakt wordt van een indexstrategie in eigen beheer, integreert het Fonds de gepromote sociale en ecologische kenmerken van het financiële product (de pensioenregeling) in de beleggingsstrategie van de desbetreffende beleggingscategorie.

Het Fonds herijkt periodiek (om de circa drie jaar) haar strategisch langetermijnbeleggingsbeleid met behulp van een zogenaamde ALM-studie. Hieruit volgt het gewenste rendements- en risicoprofiel van het Fonds, met inachtneming van duurzaamheidsgerelateerde risico's. Het strategisch beleggingsbeleid dient vervolgens als uitgangspunt bij de vaststelling van het jaarlijkse beleggingsbeleid. Als onderdeel van deze cyclus wordt ook het ESG-beleid geëvalueerd en waar nodig aangepast.

5. Monitoring ecologische of sociale kenmerken

Het Fonds ziet toe op de vooruitgang en realisatie van de ESG-doelstellingen waaronder de ecologische en sociale kenmerken die het Fonds promoot.

1. Het duurzaamheidsprofiel van de beleggingen wordt elk kwartaal inzichtelijk gemaakt aan de hand van de MSCI ESG Research ESG-ratings. Per rating (AAA t/m CCC) is de allocatie weergegeven. Daarnaast vindt een screening plaats op de beleggingen met een negatieve maatschappelijke impact. In dit ESG-beleid en in de toelichting op het risicobeheer van duurzaamheidsgerelateerde risico's (Annex I) is nader invulling gegeven welke beleggingen onder deze definitie vallen. [\(Zie Annex I\)](#)
2. De portefeuille wordt elk kwartaal gescreend op naleving van de uitsluitingen, naleving van de UN Global Compact principes, MSCI ESG controversies scores en blootstellingen naar beleggingen in de fossiele brandstof industrie.

3. Elk kwartaal wordt de beoogde verlaging van de CO₂ uitstoot van de beleggingen van het Fonds in lijn met de EU Climate Transition Benchmark in kaart gebracht.
4. De bijdrage die het Fonds levert aan de Sustainable Development Goals wordt ieder jaar in het Jaarrapport MVB vergeleken met de SDG-bijdrage van de benchmark.

De monitoring van de duurzaamheidsindicatoren en -risico's vindt in de basis plaats conform het risicobeheer van duurzaamheidsgerelateerde risico's. Het Fonds identificeert duurzaamheidsgerelateerde risico's, beoordeelt de materialiteit, bepaalt de risicohouding voor deze risico's en toetst in een periodieke monitoring of de risico's binnen de risicohouding blijven. Hierbij kan gedacht worden aan de naleving van uitsluitingsbeleid en blootstelling naar klimaatrisico's waarover op kwartaal- of jaarbasis wordt gerapporteerd via reguliere rapportages of het jaarrapport MVB. Voor een aantal duurzaamheidsgerelateerde risico's zijn specifieke risico-indicatoren bepaald. In het ESG-beleid is een toelichting op het risicobeheer van duurzaamheidsgerelateerde risico's opgenomen, inclusief de onderscheiden materiële risico's en risico-indicatoren.

In het Jaarrapport MVB van het Fonds wordt ook verantwoording afgelegd over de wijze waarop door de fondsmanagers is gestemd. Daarbij is de ambitie om ook te rapporteren op welke aspecten de stemmingen betrekken hadden (milieu, sociale aspecten of governance). De fondsmanagers geven (conform SRD II) namens het Fonds een toelichting op de belangrijkste stemmingen. In dit Jaarrapport MVB wordt ook verantwoording afgelegd over de naleving van het uitsluitingsbeleid, waaronder ook het landenbeleid, en de engagementactiviteiten.

Het bestuur heeft de verantwoordelijkheid voor het vaststellen van het ESG-beleid en de uitvoering hiervan. Het bestuur zal de implementatie van het beleid monitoren en bijsturen indien gewenst. De beleggingsadviescommissie ondersteunt het bestuur in de uitvoering. De beleggingsadviescommissie adviseert het bestuur over het ESG-beleid en controleert of het ESG-beleid aansluit bij de ESG-ambitie en de doelstelling van het Fonds. De fondsbeheerders voeren het ESG-beleid uit. De beleggingsadviescommissie monitort de resultaten. Hiervoor is een aantal key performance indicatoren (KPI's) benoemd die op periodiek worden geëvalueerd.

6. Methodologieën

Het Fonds maakt gebruik van veel ESG-data waar meerdere methodologieën aan ten grondslag liggen. De belangrijkste methodologieën hebben betrekking op de het meten van duurzaamheidsfactoren en het duurzaamheidsprofiel van bedrijven. Het duurzaamheidsprofiel van bedrijven brengt het Fonds in kaart met ESG-ratings, klimaatdata en SDG-scores. Daarnaast voert het Fonds via de fiduciair vermogensbeheerder gestructureerd de dialoog.

Duurzaamheidsindicatoren

De volgende duurzaamheidsindicatoren worden gebruikt voor het meten van het bereiken van de respectieve kenmerken die door het financiële product worden bevorderd.

Voor investeringen in bedrijven:

Ecologische duurzaamheidsindicatoren:

- 1) Broeikasgasemissies worden gebruikt in portefeuilleconstructie en betrokkenheid om de klimaatdoelen te bereiken;
- 2) Koolstofvoetafdruk wordt gebruikt in portefeuilleconstructie en betrokkenheid om de klimaatdoelen te bereiken;
- 3) Broeikasgas-intensiteit wordt gebruikt als een belangrijke maatstaf om de klimaatdoelen te bereiken;
- 4) Blootstelling aan ondernemingen die actief zijn in de sector fossiele brandstoffen om de klimaatdoelen te bereiken en voor de beheersing van klimaatrisico in de beleggingsportefeuille.

Sociale duurzaamheidsindicatoren:

- 1) Uitsluiting van bedrijven met controversiële wapeninkomsten (productie, handel, opslag en gebruik >0%);
- 2) Uitsluiting van bedrijven met tabaksinkomsten (productie >0%, distributie >20%, diensten >20%);
- 3) Uitsluiting van bedrijven die betrokken zijn bij ernstige mensenrechtenproblemen en -schendingen;
- 4) Uitsluiting van bedrijven die VN Global Compact-principes en Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)-richtlijnen schenden.

Voor investeringen in overheden en supranationale instellingen, en investeringen in onroerend goed:

Ecologische duurzaamheidsindicatoren:

- Broeikasgasintensiteit van landen waarin is belegd;
- Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva;
- Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva.

Sociale duurzaamheidsindicatoren:

- Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht).

Overig – goed bestuur. Het financiële product belegt niet in bedrijven die niet voldoen aan praktijken van een goed bestuur.

Voor de beoordeling of beleggingen (uitsluitend bedrijven) voldoen aan praktijken van goed bestuur hanteert het Fonds de methodologie van MSCI ESG Research: MSCI ESG Controversies, oftewel de rode vlaggen. Dit zijn beleggingen die volgens de MSCI methodologie worden geacht de UN Global Compact en OESO-richtlijnen te schenden.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is niet van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product omdat het zich niet verbindt tot het doen van duurzame beleggingen in de zin van de SFDR, al dan niet in economische activiteiten die kwalificeren als “ecologisch duurzaam” onder Verordening EU 2020/852 (de “EU-taxonomie”).

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld. Dit houdt in dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie, en dat een en ander vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen evenmin ernstig afbreuk doen aan ecologische of sociale doelstellingen.

MSCI ESG Research ESG-ratings

De ESG-rating is een systematiek waarbij een ESG Research provider (in dit geval MSCI ESG Research) bedrijven beoordeelt op hun ESG-beleid en uitvoering en hier een score (‘rating’) voor geeft.

Het Fonds wenst alleen te beleggen in ondernemingen met een ESG-rating hoger dan CCC.

De onderzoekers van MSCI beoordelen data (jaarverslagen en andere publicaties, overheden, NGO’s, media etc.) op het vlak van ESG van c. 7000 bedrijven en van de GICS-sectoren. Bedrijven krijgen een rating lopend van AAA tot CCC op relatieve basis van de prestaties in de sector waarin de onderneming actief is. De onderwerpen waar MSCI naar kijkt bij de totstandkoming van hun rating zijn (samengevat):

Milieu

1. Klimaatverandering (CO₂-emissie, product CO₂-profiel, klimaatgevoeligheid, klimaatfinanciering);
2. Natuurlijke bronnen (water, biodiversiteit en landgebruik, ruwe grondstoffendelving)
3. Vervuiling en afval (giftige emissies en afval, verpakkingsmateriaal en afval, elektronisch afval);

4. Milieukansen (clean tech, groene gebouwen, hernieuwbare energie);

Sociaal

5. Menselijk kapitaal (personeelsbeleid, gezondheid en veiligheid, personeelsontwikkeling, arbeidsomstandigheden in de supply chain);
6. Productaansprakelijkheid (veiligheid en kwaliteit, chemische veiligheid, financiële producten, privacy en dataveiligheid);
7. Stakeholder opposition (controversial sourcing);
8. Sociale kansen (toegang tot communicatie, financiering, gezondheidszorg, voeding);

Governance

9. Corporate governance (managementstructuur, beloning, eigenaarschap, accounting);
10. Ondernemingsgedrag (ethiek, belastingtransparantie, corruptie, anti-marktwerking, stabiliteit van de financiële sector).

Voor iedere sector wordt bepaald welke van bovenstaande onderwerpen relevant zijn. De governance is altijd van toepassing. Hierna worden de wegingen bepaald. Ieder relevant onderdeel krijgt een weging in de range van 5% tot 30%. De weging hangt af van de mate waarin een sector bijdraagt aan een onderwerp in verhouding tot andere sectoren (grote bijdrage is een grote weging) en de verwachte periode dat het risico of de kans materialiseert (korte termijn = grote weging). Een hoge impact op de korte termijn weegt ongeveer drie keer zwaarder dan een lage impact op lange termijn.

Om te beoordelen of een onderneming een ESG-risico goed beheerst kijkt MSCI over welke beheersingsmaatregelen de onderneming beschikt en welke blootstelling er is. Van een onderneming die veel blootstelling aan een risico heeft, worden sterke beheersingsmaatregelen verwacht. De risico's worden per sector bepaald; de exposure per onderneming wordt bepaald op basis van product of dienst, locatie, uitbesteding, etc. De beheersingsmaatregelen zijn bedrijfsspecifiek, waarbij incidenten in de afgelopen drie jaar worden meegewogen in het oordeel.

De uiteindelijke rating wordt gegeven per GICS sub-industrie. De hierboven genoemde onderwerpen en de weging van onderwerpen per sector wordt jaarlijks herzien. Bedrijven krijgen de mogelijkheid om feitelijke onjuistheden te corrigeren en mogen altijd hun rapport inzien. Bij nieuwe informatie wordt een rapport op weekbasis aangepast, met minimaal jaarlijks een volledige review.

Best-in-class

Met de best-in-class aanpak selecteert het Fonds, via de fondsmanagers, bedrijven op basis van de beste 'ESG ratings'. De ESG-rating is een relatieve score waarbij bedrijven worden vergeleken binnen de sector waarin de onderneming actief is. De rating geeft een oordeel over de onderneming op de onderdelen E, S en G waarbij de wegingen afhankelijk zijn van de activiteiten van de onderneming. De rating is voor een groot deel vooruitkijkend omdat er niet alleen wordt gekeken naar misstanden in het verleden, maar vooral naar de huidige risico's en de risicobeheersing.

Positieve selectie

Het Fonds belegt in ondernemingen die bijdragen aan de duurzame ontwikkelingsdoelstelling (SDG's) gerelateerd aan SDG's 3,7 en 12.

De bijdrage kan worden gerealiseerd door meer te beleggen in bedrijven die een positieve bijdrage leveren en minder te beleggen in bedrijven die een negatieve bijdrage leveren aan deze SDG's. In de implementatie maakt het Fonds gebruik van de Sustainable Impact Metrics van MSCI ESG Research. Dit instrument onderscheidt zich van best-in-class beleggen doordat er gericht accenten worden aangebracht naar de SDG's. Best-in-class richt zich meer op bedrijven die goed scoren op ESG-factoren in het algemeen.

Klimaatdoelstelling

De klimaatdoelstelling van het Fonds is een beleggingsportefeuille CO₂-voetafdruk in lijn met de 'EU Climate Transition Benchmark', wat betekent dat de emissie jaarlijks ongeveer 7% moet dalen nadat de gemiddelde emissies in het eerste jaar al 30% beneden die van de benchmark lagen. De CO₂-voetafdruk (scope 1 en 2) is gebaseerd op het economisch belang in de onderneming als zij deze CO₂-data rapporteren en is gewogen naar de Enterprise Value van de ondernemingen in de portefeuille. Het Fonds past vooraf geen standaardmethodologie toe om de voetafdruk te verlagen. Dit wordt per beleggingscategorie bepaald.

Engagement

Het Fonds heeft in het ESG-beleid een invloedsdoelstelling opgenomen. Gezien de omvang en aard van de portefeuille, conformeert het Fonds zich aan het engagement- en stembeleid van de fondsbeheerders. Dit beleid wordt bij de selectie en monitoring van de fondsbeheerders beoordeeld, onder andere op ESG-aspecten. Ook andere aspecten spelen een rol zoals de strategie, de financiële prestaties en risico's en de kapitaalstructuur van de desbetreffende onderneming. In het Jaarrapport MVB rapporteert het Fonds hoe de fondsbeheerders invulling hebben gegeven aan hun engagement en stembeleid.

Uitsluiting

Het Fonds sluit bedrijven en landen uit die betrokken zijn bij activiteiten die op grond van het internationaal recht verboden zijn. Ook sluit het Fonds bedrijven uit die controversiële wapens maken, onderhouden of verhandelen, alsmede bedrijven die het grootste gedeelte van hun omzet halen uit productie, toelevering, distributie en/of verkoop van tabak en tabak gerelateerde producten. Ten slotte sluit het Fonds financiële instrumenten (staatsobligaties, staatsgegarandeerde leningen en beleggingen in staatsbedrijven) uit die worden uitgegeven door landen die zeer laag scoren op mensenrechten, democratie en/of milieubeleid.

7. Databronnen en -verwerking

Voor de beoordeling van de duurzaamheidsaspecten gebruikt het Fonds data van externe dataleveranciers. Deze externe dataleveranciers zijn:

- 1) ISS voor de Sustainable Development Goals-data en stemadviezen, en;
- 2) ISS en MSCI voor klimaatdata, ESG-ratings, EU Taxonomie data, SFDR data voor de duurzaamheidsfactoren en de screening van uitsluitingen ('product involvement data', controversies en Global Compact-data).

De datakwaliteit wordt door de fiduciair vermogensbeheerder beoordeeld, gemonitord en geëvalueerd. De data wordt verzameld in meerdere systemen waaronder FactSet, PowerBI, Tableau en compliancesystemen waaronder Thinkfolio.

Het aantal datapunten waarvan wordt verwacht dat deze geschat worden, is naar verwachting klein en wordt beperkt gebruikt in de beleidsvorming (bijvoorbeeld Scope 3 broeikasgasemissies). In de gevallen waarin schattingen worden gebruikt, moeten deze schattingen op passende wijze worden onderbouwd.

8. Methodologische en databeperkingen

Extern aangeleverde ESG-data zijn voortdurend in ontwikkeling en in zekere mate subjectief. Het Fonds is zich hiervan bewust en hanteert mede om deze reden meerdere databronnen en -leveranciers voor het beleggingsbeleid. Op deze manier blijft de afhankelijkheid en invloed beheerst en controle van toepassing.

Om de gegevenskwaliteit te waarborgen, heeft de fiduciair vermogensbeheerder regelmatig contact met de externe leveranciers en vindt periodiek een evaluatie plaats, onder andere in de vorm van een selectietraject. In dit traject heeft datakwaliteit een belangrijke plek.

Algemene beperkingen van ESG-data omvatten, maar zijn niet beperkt tot, onderstaand overzicht:

1. **Inconsistenties.** In een ideale wereld liggen de beoordelingen van dataleveranciers redelijk op één lijn liggen. We zien echter grote discrepanties in een vergelijking. Het is wenselijk dat deze data op een gegeven moment consistent wordt.
2. **Verkeerde data.** Het is mogelijk dat data van externe leveranciers afwijkt van de feitelijke publiekelijk toegankelijke informatie van een bedrijf. Dit leidt tot engagement (door de onderneming of andere belanghebbende) met de dataleverancier om de datakwaliteit te corrigeren en te verbeteren.
3. **Beperkte dekking.** Dataleveranciers beoordelen niet alle bedrijven. In de selectie van een dataleverancier is de dekking een aandachtspunt. Over het algemeen beschikt het Fonds over dataleveranciers met een grote dekking.
4. **Bias door marktkapitalisatie.** Bedrijven met een grotere marktkapitalisatie beschikken over meer middelen en capaciteit om uitgebreider te rapporteren dan kleine en middelgrote ondernemingen. Om deze reden hebben bedrijven met een grotere marktkapitalisatie vaker een hogere ESG-rating.
5. **Aannames van modellen.** Kleine aanpassingen in aannames kunnen tot zeer verschillende uitkomsten leiden in ESG-data. Een benadering van de CO₂-uitstoot van een onderneming

(omdat deze informatie niet bekend is) aan de hand van de CO₂-uitstoot van een andere onderneming in dezelfde sector gecorrigeerd voor de omzet kan substantieel afwijken van de werkelijke uitstoot.

6. **Ontbrekende data.** Niet alle ondernemingen publiceren informatie of verstrekken informatie aan dataleveranciers. Het is ook mogelijk dat ondernemingen wel de relevante informatie rapporteren, maar dit wordt niet gevonden door de dataleveranciers.
7. **Terugkijkend.** De meeste ESG-data zijn terugkijkend. Deze data is niet direct een weerspiegeling van de ambities en doelstellingen van een onderneming.

9. Due diligence

Het Fonds hanteert de volgende stappen met betrekking tot ESG due diligence: Identificeren:

1. Het duurzaamheidsprofiel van de beleggingen wordt elk kwartaal inzichtelijk gemaakt aan de hand van de MSCI-research ESG-ratings. Per rating (AAA t/m CCC) wordt de allocatie weergegeven.
2. De portefeuille wordt elk kwartaal gescreend op naleving van de uitsluitingen, naleving van de UN Global Compact principes, MSCI ESG controversies scores en blootstellingen naar beleggingen in de fossiele brandstof industrie.
3. Elk kwartaal wordt de beoogde verlaging van de CO₂ uitstoot van de beleggingen van het Fonds in lijn met de EU Climate Transition Benchmark in kaart gebracht.
4. De bijdrage die het Fonds levert aan de Sustainable Development Goals wordt ieder jaar in het Jaarrapport MVB vergeleken met de SDG-bijdrage van de benchmark.

Voorkomen en mitigeren:

1. Bij selectie van nieuwe fondsbeheerders worden de ESG-doelstellingen van het Fonds meegewogen en streeft het Fonds naar een verbetering door fondsbeheerders te selecteren die goed scoren ten aanzien van de ESG-doelstellingen van het Fonds;
2. Bij de monitoring van bestaande fondsbeheerders worden de ESG-doelstellingen van het Fonds betrokken en streeft het Fonds naar verbetering door fondsbeheerders – via de fiduciair manager - aan te spreken op ESG-aspecten.

Monitoren:

1. De fiduciair manager van het Fonds monitort de fondsbeheerders doorlopend, waarbij een beoordeling van ESG-aspecten een belangrijk criterium is;
2. De fiduciair manager van het Fonds legt verantwoording af over de monitoring aan de Beleggingsadviescommissie van het Fonds;
3. De Beleggingsadviescommissie neemt kennis van de monitoring en zet aan tot actie als de resultaten van de monitoring daartoe aanleiding geven;
4. De Beleggingsadviescommissie rapporteert daarover richting het Bestuur.

Rapporteren:

1. In de kwartaalrapportage van de fiduciair manager wordt gerapporteerd over (de verandering in) het duurzaamheidsprofiel, naleving uitsluitingen en andere onwenselijke blootstellingen en CO₂ uitstoot. Een per half jaar wordt de SDG-impact gerapporteerd.
2. Het Fonds rapporteert op basis van de gegevens van de fiduciair manager over de aan het ESG-beleid gekoppelde KPI's.
3. Het Fonds legt jaarlijks middels het Jaarrapport MVB verantwoording af over de behaalde resultaten ten aanzien van het ESG-beleid.

De Beleggingsadviescommissie rapporteert daarover richting het Bestuur. Rapporteren:

1. In de kwartaalrapportage van de fiduciair manager wordt gerapporteerd over (de verandering in) het duurzaamheidsprofiel, naleving uitsluitingen en andere onwenselijke blootstellingen en CO₂ uitstoot. Een per half jaar wordt de SDG-impact gerapporteerd.
2. Het Fonds rapporteert op basis van de gegevens van de fiduciair manager over de aan het ESG-beleid gekoppelde KPI's.
3. Het Fonds legt jaarlijks middels het Jaarrapport MVB verantwoording af over de behaalde resultaten ten aanzien van het ESG-beleid.

Voor de beheersing van risico's op het gebied van duurzaamheid, volgt het Fonds de risicomanagementcyclus. Hierin gaat het om zowel het beheersen van het risico op waardedaling van de beleggingen als gevolg van externe gebeurtenissen op ESG-gebied (outside-in) als om het in aanmerking nemen van de ongunstige effecten van beleggingen op duurzaamheidsfactoren (inside-out). Deze cyclus staat uitgebreid beschreven in het ESG-beleid. In de kern worden in de cyclus de volgende stappen doorlopen:

1. **Risico-identificatie.** Bij de risico-identificatie bepaalt het Fonds wat de grootste duurzaamheidsgerelateerde risico's zijn.
2. **Risicobereidheid.** De risicobereidheid is een weergave van hoeveel duurzaamheidsgerelateerde risico het Fonds wil lopen en kan dragen. Bij identificatie van een nieuw materieel duurzaamheidsgerelateerd risico wordt een risicobereidheid bepaald.
3. **Risicobeoordeling.** Voor ieder materieel risico wordt een indicator bepaald die begrijpelijk, toetsbaar en effectief is. Deze meting wordt getoetst aan de norm. De norm is een meetbare reflectie van de risicohouding.
4. **Risicomitigatie.** Op het moment dat het bruto risico van een duurzaamheidsgerelateerd risico niet past binnen de risicohouding van dit risico zijn er twee mogelijkheden om het risico te beheersen: 1) het verlagen van de blootstelling en 2) mitigeren van het risico in de implementatie.
5. **Monitoring en Evaluatie.** Het Fonds monitort de duurzaamheidsgerelateerde risico's aan de hand van diverse rapportages met daarin (key) risico indicatoren per duurzaamheidsrisico (KRI).

De beheersing van duurzaamheidsgerelateerde risico's is onderdeel van het IRM-beleid en volgt hetzelfde controleraamwerk.

10. Engagementbeleid

Het Fonds belegt niet zelf direct in aandelen, maar doet dit enkel via minderheidsbelangen in beleggingsfondsen die worden beheerd door gespecialiseerde fondsbeheerders. Het Fonds kiest wel zelf (de beleggingsfondsen van) de fondsbeheerders. Omdat het Fonds participant is in het beleggingsfonds en niet de juridisch eigenaar van de aandelen die het beleggingsfonds aanhoudt, kan het Fonds geen volledig eigen stem- en dialoogbeleid toepassen. Het beleid van de fondsmanager is impliciet ook van toepassing op onze aandelenbeleggingen.

Bij de selectie van (nieuwe) fondsbeheerders weegt het Fonds het engagement- en stembeleid van de betreffende fondsbeheerder mee. De door het Fonds aangestelde fondsbeheerders worden jaarlijks geëvalueerd. Hierin wordt ook een ESG-component meegenomen. Daarnaast monitort de fiduciair manager de fondsbeheerders voortdurend. Periodiek worden in de reguliere vergadering van de Beleggingsadviescommissie de prestaties van de fondsmanagers besproken (ook met betrekking tot ESG aspecten).

Het Fonds publiceert jaarlijks een overzicht het engagementbeleid van de aangestelde fondsbeheerders en de evaluatie van de uitvoering van het stembeleid van de fondsbeheerders op de website. In het Jaarrapport MVB wordt eveneens jaarlijks verantwoording afgelegd over engagement- en stemactiviteiten. Het Fonds streeft ernaar om de rapportage over engagement en stemmingen de komende jaren te verbeteren.

11. Aangewezen referentiebenchmark

Niet van toepassing.

12. Beloningsbeleid

Het Fonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid dat in overeenstemming is met de doelstellingen van het Fonds en is afgestemd op de aard, omvang, organisatie en complexiteit van Pensioenfonds Cosun. Ook is het beleid passend gelet op de aangesloten ondernemingen waarvoor wij de regeling uitvoeren.

Het Fonds verstrekt geen prestatiegerelateerde beloningen. Het beloningsbeleid strookt met en bevat geen prikkels die afbreuk doen aan de doelstellingen, waarden en langetermijnbelangen van Pensioenfonds Cosun en zijn belanghebbenden.

Het beloningsbeleid bevat daarmee geen conflicten met het beleid ten aanzien van de integratie van duurzaamheidsrisico's. Ten aanzien van het beloningsbeleid houdt het Fonds zich aan de normen die gesteld zijn in de Pensioenwet, thema 6 van de Code Pensioenfondsen 2018 en de SFDR.